

Huvudman

Lilla Edets kommun
kommunen@lillaedet.se

Beslut

Datum 2024-10-21

Dnr SI 2023:5638

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fuxernaskolan 7-9 i Lilla Edets kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 8 december 2023.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Lilla Edets kommun en anmärkning avseende brister rörande betygskatalog. Lilla Edets kommun ska senast **tisdag den 14 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen genom kopior på betygskatalog avseende höstterminen 2024.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra studietid samt särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:5638) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Motivering av beslutet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Fuxernaskolan 7-9 i Lilla Edets kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande bland annat särskilt stöd, extra studietid, betygskatalog, frånvaroarbeta och arbete för trygghet och studiero.

Skolinspektionen har den 8 december 2023 beslutat att förelägga Lilla Edets kommun att senast den 30 augusti 2024 vidta åtgärder för att

avhjälpa brister rörande särskilt stöd och extra studietid. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Lilla Edets kommun en anmärkning rörande betygs kataloger.

Lilla Edets kommun har inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektor samt granskat skolans betygs kataloger avseende vårterminen 2024. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Lilla Edets kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Anmärkning

Betygs kataloger

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 8 december 2023 att Lilla Edets kommun inte levde upp till författningarnas krav eftersom det i betygs katalogen fanns betyg som inte signerats.

Huvudmannen har nu gett in betygs katalog avseende vårterminen 2024. Betygs katalogen består av en sida för respektive klass där bland annat elevernas namn, personnummer och samtliga betyg framgår. Under betygs kolumnerna har lärare i de flesta fall skrivit sina initialer, om det inte rör sig om uppflyttade betyg. På en separat sida finns uppgifter om betygsättande lärare i respektive ämne, namnförtydligande för lärare samt lärares egenhändiga signatur och datering.

Lärare och rektor uppger i intervju att skolans rutin är att undervisande lärare signerar betygs katalogen dels med initialer under betygs kolumnerna på sidan med betyg, dels genom namnteckning och datum på den separata signaturlistan.

I ingiven betygs katalog har, i ett flertal fall, flera lärare signerat betyg i samma ämne i samma klass. Rektor och lärare uppger i intervju att detta beror på att det finns flera lärare som undervisar i eller är kopplade till en och samma klass. Lärare och rektor uppger att det exempelvis kan röra sig om lärare som är extra resurs, lärare som undervisar enstaka elever exempelvis i särskild undervisningsgrupp eller legitimerad lärare som sätter betyg tillsammans med icke legitimerad lärare. På fråga om det går

att utläsa av betygskatalogen vilken eller vilka lärare som har satt betyg på vilken elev svarar rektor att detta inte framgår av betygskatalogen men går att utläsa av andra system.

I inlämnad betygskatalog har förändringar gjorts med penna avseende totalt tio betyg. I ett fall har en förändring gjorts som inneburit att elevens betyg har sänkts, i övriga fall innebär förändringarna att elevens betyg har höjts. Vid förändringarna finns signatur och i några fall datum angivet. Rektor och lärare uppger i intervju att rutinen är att om ett betyg har blivit felaktigt kryssar läraren över betyget, skriver in varför betyget ändras och signerar med initialer i den utskrivna katalogen. Rektor säger att det inte är någon skillnad i rutinen om betyg höjs eller sänks. Rektor uppger vidare att den förändring som inneburit att en elevs betyg har sänkts har signerats av lärare i betygskatalogen.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas (3 kap. 20 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Lilla Edets kommuns verksamhet vid Fuxernaskolan 7-9 inte uppfyller författningarnas krav avseende betygs katalog såvitt avser signering av betyg samt ändring och rättelse av betyg.

I inlämnad betygs katalog har lärare signerat betyg genom att sätta sina initialer längst ner under en kolumn med flera elevers betyg samt signerat och daterat en separat signaturlista. I signaturlistan finns i flera fall många olika lärares namnförtydligande och signatur i samma ämne och det går i dessa fall inte att utläsa av betygs katalogen vilken eller vilka lärare som har beslutat om betyg för respektive elev.

Att inte varje enskilt betyg är signerat och daterat av betygsättande lärare är en brist. Eftersom varje betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur av undervisande lärare med datering, som visar vilken lärare som har satt betyg för eleven i fråga.

Av inlämnad betygs katalog framgår vidare att förändringar gjorts i betygs katalogen utan att dessa alltid har signerats eller daterats samt utan att det framgår om det är en rättelse eller ändring som har gjorts. I ett fall har lärare gjort en förändring som inneburit att betyget har sänkts.

Att det inte alltid framgår av betygs katalogen vem som har gjort en ändring eller rättelse eller när detta har gjorts utgör en brist. Det är också en brist att det inte anges i betygs katalogen om det är en ändring eller rättelse som har gjorts samt att lärare i ett fall har gjort en justering som inneburit att ett betyg har sänkts.

Rättelser och ändringar ska dateras och signeras så att det kan utläsas vem som har gjort förändringen och när. En rättelse kan under vissa förutsättningar göras av rektor och ställer som utgångspunkt krav på att eleven och dess vårdnadshavare får tillfälle att yttra sig. En ändring ska däremot under vissa förutsättningar göras av den som har beslutat om ett

betyg men får inte innebära att betyget sänks. I vissa fall får ändringen göras av rektor. Eftersom endast rektorn kan rätta ett betyg medan det i första hand är den som fattat beslut om ett betyg som har rätt att ändra betyget är det viktigt att det framgår om ett betyg har rättats eller ändrats.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Lilla Edets kommuns verksamhet vid Fuxernaskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav avseende signering av betygs katalog samt ändring och rättelse av betyg. Betygen har dock signerats av undervisande lärare, även om det inte framgår vilken lärare som satt betyg på vilken enskild elev, och de felaktiga förändringarna rör enstaka betyg. Mot den bakgrunden bedömer Skolinspektionen sammantaget bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Lilla Edets kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 8 december 2023 förelade Skolinspektionen Lilla Edets kommun att vidta åtgärder avseende särskilt stöd på Fuxernaskolan 7-9. Åtgärderna bestod huvudsakligen i att kommunen skulle se till att utredning startas avseende varje anmälan om behov av särskilt stöd samt att rektor efter avslutad utredning fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram, att elevernas konstaterade stödbehov framgår av åtgärdsprogram och att elever ges det särskilda stöd som anges i åtgärdsprogram.

I den redovisning huvudmannen gett in anges bland annat följande. Rektor har nu startat utredning efter varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommit såväl före som efter Skolinspektionens beslut. Efter avslutad utredning har rektor beslutat att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Av upprättade åtgärdsprogram framgår vilket stödbehov utredningen har visat samt vilka åtgärder som behövs för att tillgodose

behovet. Uppföljning och utvärdering har genomförts, vilket visat huruvida det särskilda stödet har getts till eleven i fråga.

Huvudmannen har gett in en lista över elever som anmälts vara i behov av eventuellt särskilt stöd. Av denna framgår att 37 elever har anmälts under perioden den 13 oktober – 8 december 2023 och att utredning har startats avseende samtliga dessa elever. Avseende 36 elever har utredningen slutförts och beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram fattats. Huvudmannen har gett in exempel på beslut om åtgärdsprogram samt hur uppföljning och utvärdering av detta dokumenteras.

Rektor, lärare och specialpedagog uppger i intervju att skolan nu har en ny rutin avseende särskilt stöd som fungerar bra. Rutinen har arbetats fram under vårterminen 2024 och tillämpas från och med höstterminen 2024. De intervjuade uppger samstämmt att utredning nu startas avseende elever som anmäls kunna vara i behov av särskilt stöd eller som uppmärksammas på annat sätt. De intervjuade uppger också att utredningarna resulterar i att rektor fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram samt att åtgärdsprogram utformas utifrån elevens stödbehov. Såväl lärare som specialpedagog och rektor uppger vidare att elever ges det stöd de enligt åtgärdsprogrammet ska få.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befäras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § första-tredje samt femte stycket skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses

framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Lilla Edets kommun har genomfört de åtgärder avseende särskilt stöd som kommunen förelagts att vidta i Skolinspektionens beslut den 8 december 2023. Av inlämnad dokumentation och intervjuer framgår att utredning har startats avseende elever som trots extra anpassningar befaras inte nå betygskriterierna. Efter avslutad utredning har rektor fattat beslut om att upprätta eller att inte upprätta åtgärdsprogram. I inkomna exempel på åtgärdsprogram anges elevens stödbehov och hur det ska tillgodoses. Av uppgifter från lärare, rektor och specialpedagog framkommer inte annat än att elever också i praktiken får det särskilda stöd som anges i elevens åtgärdsprogram.

Mot ovan angiven bakgrund bedömer Skolinspektionen att det inte framkommer annat än att verksamheten vid Fuxernaskolan 7-9 nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 8 december 2023 förelagt Lilla Edets kommun att se till att elever på Fuxernaskolan 7-9 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid om minst två timmar per vecka under eller i direkt anslutning till skoldagen.

I huvudmannens redovisning anges att rektor nu har säkerställt att alla elever på Fuxernaskolan 7-9 erbjuds att frivilligt delta i extra studietid. Den extra studietiden är schemalagd två timmar per vecka och fördelad över tre tillfällen á 40 minuter.

Lärare och rektor bekräftar i intervju att eleverna nu erbjuds extra studietid om totalt två timmar i anslutning till skoldagens slut, fördelat över tre dagar per vecka. Lärare uppger att den extra studietiden bemannas av lärare och speciallärare och att skolan har vidtagit åtgärder för att även elever med behov av skolskjuts ska ha möjlighet att delta i studietiden.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 § (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer utifrån huvudmannens redovisning och genomförda intervjuer att Lilla Edets kommun vidtagit den åtgärd avseende extra studietid som Skolinspektionens förelagt kommunen att vidta genom beslut den 8 december 2023. Skolinspektionen bedömer därmed att det inte framkommer annat än att Lilla Edets kommuns verksamhet vid Fuxernaskolan 7-9 nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Daniel Talje.

Föredragande i ärendet har varit utredaren Tove Andersson.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Karolina Fhager Adler medverkat.